No. 9. 1840

BREDASCHE COURANT.

STAAT-, LETTERKUNDIG- EN WETENSCHAPPELIJK

NIEUWS. BLAD.

Dingsdag 21 Januarij.

De BREDASCHE COURANT verschijnt van 1 Januarij af op den voet der meeste Fransche Bladen, driemaden 's weeks te weten: Dingsdags, Donderdags en Zondags. De Prijs van het nieuwe Abonnement is per drie maanden, franco per post door het Rijk f 3,60, en f 3,25 binnen de Stad Breda.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 17den Januarij.

Gisteren avond heeft de deputatie van de kamer van gedeputeerden het adres den koning aangeboden. De koning heeft geantwoord:

» Mijne heeren, ik heb met levendige voldoening het adres dat gij mij uit naam der kamer van gedeputeerden aanbiedt, aangehoord. Ik ben diep getroffen over de daarin vervatte toegenegene betuigingen en gevoelens. De medewerking der staatsmagten voor het welzijn, de kracht en de waardigheid van Frankrijk is altijd geweest en zal altijd het doel mijner pogingen zijn. Daardoor openbaart zich binnenslands en naar buiten de heilzame werking der constitutionele monarchie, die wij allen gezworen hebben te handhaven, en die alleen de nationale grootheid en voorspoed kan verzekeren.

» Uwe loijale en vaderlandslievende aankleving is mij een nieuwe waarborg van den steun dien mijn gouvernement bij u zal vinden voor 's lands ware belangen, die onafscheidelijk zijn van de regten en het wettige gezag van het bestuur. Ik vertrouw die gevoelens van u, mijne heeren, en mijn hart zegt mij dat ik daarop vol vertrouwen op de toekomst van Frankrijk.

Men heeft opgemerkt dat de koning dit antwoord niet zoo als vroeger voor de vuist uitgesproken, maar voorgelezen heeft.

— In de zitting der kamer van afgevaardigden van gisteren zijn door den minister van finantien verscheiden ontwerpen van wet aangeboden; als: een ontwerp van wet voor de sluiting der rekening van 1837; een ontwerp waarbij supplementaire credieten voor de dienst van 1839 en 1840 worden aangevraagd, en wel 20 millioenen voor de Afrikaansche bezittingen en 13 millioenen voor andere diensten; ten derde werd door den minister *Pasqy* aangeboden het geraamd budget van ontvangsten en uitgaven voor 1841; de gewone uitgaven zijn geraamd op 1,114,109,823 fr.; de ontvangsten op 1,127,268,273 fr., een voordeelig slot aanbiedende van ruim dertien millioen; de begroeting van uitgaven is ruim dertien en een half millioen hooger dan de vorige dienst.

In de vierde plaats werd door den minister *Pasqy* eindelijk het lang besproken ontwerp voor de reductie van de rente aangeboden; dezelve zal plaats hebben regtstreeks door remboursement, door de negotiatie van nieuwe rente of ruiling van schuldbrieven; dit remboursement moet tot resultaat geven eene vermindering op den interest der verruilde renten, voor de 5 fr. rente, van ten minste 50 centimes, en het nominaal kapitaal der verruilde of nieuwe genegotieerde renten zal in geen geval eene verhooging van meer dan 20 pC. ondergaan. De uitoefening van het regt van remboursement zal voor de nieuwe renten gedurende tien jaren geschorst blijven. Het remboursement der rente, voor welke de conversie niet aangenomen is, zal voor den staat slechts verpligtend zijn ten bedrage van het kapitaal der reeksen aan de orde. De minister van finantien wordt tot ten uitvoering van den maatregel, autorisatie gegeven tot het negocieren van schatkistbons en om de reserve van de amortisatiekas te beschikken. De vorm en wijze van uitvoering zullen bij koninklijke ordonnantien nader geregeld worden.

— Het proces voor het hof der pairs voor de tweede categorie van deelnemers aan den opstand van Mei duurt nog voort, zonder veel de openbare aandacht te trekken.

— De generaal *Schramm* is te Toulon aangekomen om naar Algiers over te steken, waar hij het bevel over eene divisie zal voeren, in de plaats van den generaal *Rulhières*, de andere divisie zal de generaal *Galbois* kommanderen, die van Constantine in de provincie Algiers aangekomen is; de reserve, de generaal *Dampierre*, [illegible] Volgens Berigten te Toulon, ontvangen [illegible] de Bey van Tunis geenszins de oogmerken van [illegible]

— Met de jongste tijdingen uit Konstantinopel en Alexandrie te Marseille ontvangen, heeft men vernomen, dat er te Erzerum een ernstige twist heeft plaats gehad tusschen *Hussein*-khan en de fransche officieren die dezen ambassadeur vergezellen. Dezelve had plaats gehad in het hotel van den engelschen konsul.

Te Alexandrie heeft de nieuwe engelsche konsul, de kolonel *Hodges*, zijn eerst gehoor bij den onderkoning gehad. Ook was te Alexandrie de eerste steen voor eene protestantsche kerk gelegd.

De onverminderde rezigen door Abbas-Pasha, *Genaves*, bevindt zich voort een nieuwe togt weder te Alexandrie.

— Ter beurze van heden waren genoteerd: 5 pCt. 112,10; 3 pCt. 81; Nap. p. 108,10; Sp. Ardoin 26 een achtste; Port. 29¼.

ENGELAND.

LONDEN, den 16den Januarij.

Heden heeft de koningin het parlement geopend met de volgende aanspraak:

» *Mylords en Heeren!*

» Sedert uwe jongste vereeniging heb ik mijn voornemen kenbaar gemaakt om mij in het huwelijk te verbinden met den prins *Albert* van Saxen-Gobourg en Gotha. Inmiddels zegen ik de Goddelijke Voorzienigheid af, deze vereeniging te zegenen door het welzijn te doen strekken voor de belangen van mijn volk, zoowel als voor mijn huiselijk geluk; het zal mij eene blijdschap zijn te ondervinden dat mijn genomen besluit door mijn parlement goedgekeurd wordt.

» De standvastige blijken die ik van uwe genegenheid voor mijn persoon en mijne familie ontvangen heb, doen mij hopen dat gij mij in staat stellen zult, om in de kosten eener huisinrigting overeenkomstig den rang van den prins en de waardigheid der kroon, te voorzien.

» Ik blijf bij voortduring van de vreemde mogendheden de verzekering ontvangen van hunne standvastige begeerte om de vriendschappelijke betrekkingen met mij te onderhouden.

» Ik verheug mij dat de burgeroorlog die sedert de noordelijke provincien van Spanje verontrust en bedreven had, geëindigd is door eene voldoende schikking voor het Spaansch gouvernement en voor de bevolking dier gewesten, en ik vertrouw dat de vrede en rust weldra in het overige van Spanje zullen hersteld zijn.

» De aangelegenheden van het Oosten hebben steeds mijne ernstige zorg tot zich getrokken. De geheerscht hebbende eendragt tusschen de vijf mogendheden heeft de vijandelijkheden in dat gedeelte der wereld belet, en ik hoop dat dezelfde eendragt eene eindelijke oplossing in deze belangrijke en moeijelijke zaak zal te weeg brengen, in voege dat de onschendbaarheid en onafhanketijkheid van het turksche rijk behouden blijve en een nieuwe waarborg voor het behoud van den Europeschen vrede gegeven worde.

» Ik heb de diplomatische betrekkingen met het hof van Teheran nog niet kunnen herstellen, maar de mededeelingen die ik van het persisch gouvernement ontvangen heb, doezemen mij het vertrouwen in, dat de geschillen die oorzaak van de schorsing der betrekkingen zijn geweest, weldra op eene voldoende wijs zullen uit den weg geruimd zijn.

» In China hebben gebeurtenissen plaats gehad die de handelsbetrekkingen mijner onderdanen met dat land hebben doen schorten. Ik heb mij bezig gehouden en zal mij met onafgebroken [illegible] bijven bezig houden met eene zaak, waarmede de belangen mijner onderdanen en de waardigheid mijner kroon, in zoo nauwe betrekking staat.

« Met groote voldoening deel ik u mede, dat de door den gouverneur-generaal van Indiën ondernomen krijgs-operatien, met den volkomensten uitslag zijn bekroond geworden, en dat bij de expeditie ten westen van den Indus, de officieren en troepen, zoowel Europesche als inlandsche, zich door hunne bekwaamheid en dapperheid onderscheiden hebben.

» Ik heb bevolen dat u nieuwe staatsstukken betrekkelijk de zaken van Kanada worden voorgelegd en ik beveel dit belangrijk onderwerp uwe wijsheid aan.

» Ik beveel aan uwe aandacht den staat der municipale korporatien in Ierland.

» Het is wenschelijk dat gij u blijft bezig houden met de maatregelen de gevestigde kerk betreffende, welke door de commissarissen van Engeland zijn bevolen geworden.

» Mijne Heeren van het Huis der gemeenten.

» Ik heb bevolen dat de begrootingen voor de dienst van het leger u worden voorgelegd; zij zijn opgemaakt met in achtneming van alle mogelijke spaarzaamheid, en te gelijker tijd van het behoorlijk onderhoud der die noodzakelijk zijn door de uitgestraktheid van het koningrijk en de omstandigheden waarin het zich bevindt.

» Ik heb niet verzuimd om de gezindheid van het parlement met betrekking tot de vermindering van de brievenposten ten uitvoer te leggen, en ik hoop dat de gelukkige gevolgen van dien maatregel door alle klassen der maatschappij zullen gevoeld worden.

» Mylords en Mijne Heeren.

» Ik verneem met groot leedwezen dat de bij ons en in andere landen plaats hebbende moeijelijkheden in den handel en verscheidene manufactuur-districten een grooten nood hebben veroorzaakt.

» Ik moet u ook met leedwezen te kennen geven, dat de geest van weerspannigheid in eenige deelen van het land is uitgebroken en door openbaar geweld het hoofd heeft opgestoken, ofschoon deze evenwel betengeld is door de vastheid en veerkracht der overigheid en door het goed gedrag door mijne troepen aan den dag gelegd. Ik reken met vertrouwen op de kracht der wet, op uwen edelmoedigen bijstand en wijsheid, en op het gezond verstand en de regtschapenheid van mijn volk voor de handhaving der orde, de bescherming van den eigendom en de verbetering der ware belangen van het land voor zoo verre deze voor verbetering vatbaar zijn."

— Ter beurze van heden waren de 3 pCt. gec. 91; Ned. 5 pCt. 100⅝; Sp. Ardoins 25; Passive 6½; Portugal 5 pCt. 34¾.

BELGIE.

BRUSSEL, den 19den Januarij.

De discussie in de kamer der vertegenwoordigers over de conventie van het kanaal van Espierre is ten einde geloopen met de erkentenis dat het gouvernement ten deze zijne regten niet was te buiten gegaan.

In de zitting van gisteren heeft de heer *Rogier* verlangd dat de kwestie der schadeloosstelling in de behandeling der budgetten dan dra ook gesteld worde. Levendig werd hij daarin ondersteund door de heeren *de Brouckere* en *Verhaegen*, de heeren *Dubus* aînés en *Maas* de *Fries* verklaarden zich tegen de bespoediging dier zaak; het voorstel werd door de meerderheid dan ook onbepaald uitgesteld.

De algemeene discussie over het budget van de openbare werken is gisteren gesloten geworden.

— Men verzekert thans stellig dat de heer *Lebeau* den gezantschappost te Frankfort niet zal aannemen.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 20sten Januarij.

Uit 's Hage schrijft men van gisteren:

» Morgen zal er eene zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal gehouden worden. Sommigen meenen, dat de centrale afdeeling daarin verslag zal uitbrengen over het ontwerp betrekkelijk de landverbeteringen. Anderen verzekeren echter dat de vergadering voornamelijk is belegd geworden, om een zeer opmerkelijk adres te ontvangen, dat door landbouwers te Groningen is onderteekend, en waarin met krachtige en onomwonden taal op eene afdoende herziening der grondwet wordt aangedrongen.

» Naar men verzekert, moet er in de meeste afdeelingen van de kamer, bij het onderzoek van de ontwerpen van wet, betrekkelijk de herziening der staatsregeling op aangedrongen zijn, dat, alvorens men tot de vaststelling der wezenlijke en noodzakelijke veranderingen in de grondwet zou overgaan, van Regeringswege eene wet zou worden aangeboden, waarbij het hertogdom Limburg een deel des Rijks verklaard wierd en het met België gesloten vredesverdrag, voor zoo veel het grondgebied betreft, als het ware wettig wierd beschouwd.

» Men vermeende dat de Regering als dan het hertogdom op eene grondwettige wijze zou kunnen organiseren, het deszelfs vertegenwoordigers zou kunnen benoemen en deze alzoo zouden kunnen geroepen worden mede te werken tot de vaststelling der staatsregeling, waar onder ook dat Hertogdom zal leven. Men meende, dat dit regtvaardig en staatkundig zou zijn, daar het anders den schijn zou hebben, a'sof Limburg als een wingewest wierd behandeld, waarover naar goedvinden en willekeur kon worden beschikt, zonder dat zijne ingezetenen zelfs in hunne belangen zouden worden gehoord.

» Overigens moet het onderzoek van de ontwerpen, tot wijziging der grondwet, het overtuigend bewijs opleveren, dat de Tweede Kamer steeds door de grootste vaderlandsliefde wordt bezield en een gematigd zuid en vrijgevig stelsel, door verre de groote meerderheid der volksvertegenwoordigers wordt voorgestaan."

— Naar men vernoemt is tot ontvanger van Loon-op-Zand en Udenhout benoemd de heer *J. G. H. Beukman*, tot dus ver ontvanger te Ooijen.

— Met den 1sten dezer zijn bij het korps mariniers bevorderd, tot 1ste luitenants, de 2de luitenants *J. J. van der Laar* en *F. J. Gautier*; tot 2de luitenant, de sergeant van hetzelfde korps, *P. Prins*, en tot chirurgijn van de 2de klasse, de chirurgijn van de 3de kl. *F. Pop*.

Aan den gepensioneerden kapitein-kwartiermeester van de artill. der 1ste klasse, *J. W. van Thielen*, is verleend de titel van majoor, buiten bezwaar van den lande.

Het nonactiviteits-traktement is toegelegd aan den kapitein van de 9de afdeeling, *W. C. Margadant*; en voor een jaar aan den kapt. van het 1ste bataillon jagers *C. F. F. van Hylckama*, aan den luit. van de 9de afdeeling *J. L. Gorne* en aan den 1ste luit. van het regiment lanciers no. 10, *W. J. A. J. graaf Bylandt*.

— Z. M. heeft toegestemd in de oprigting van eene Roomsch-Katholijke gemeente op Eijerland, en ten behoeve van het stichten eener kerk en pastorij eene Rijks subsidie verleend. Ook heeft hoogstd. bewilligd, dat de Hervormde gemeente aldaar eene afzonderlijke kerkelijke gemeente zal uitmaken, met toevoeging van eenen predikant.

— Naar men verneemt, zal op Vrijdag den 21 Februarij aanstaande, aan het lokaal van het Ministerie van Binnelandsche Zaken te 's Hage, ten dienste van den Rijnspoorweg van Amsterdam naar Arnhem worden aanbesteed, het leveren van 3000 tonnen gewigt ijzeren spoorregels of rails, 72 tonnen houtschroeven, in massa of bij perceelen; als mede van 12,000 stuks steekhouten, benevens 48,000 stuks dwarsleggers, mede ter dienste van gemelden spoorweg.

— Den 7den dezer is de Nederlandsche zaakgelastigde bij het Spaansche kabinet, baron *van Grovestins*, te Madrid aangekomen, en zou den volgenden dag zijner geloofsbrieven aan de Koningin overhandigen.

— Men schrijft uit Napels van den 3 dezer, dat aldaar, ter eere van Z. K. H. Prins *Hendrik* der Nederlanden, een groot kamp is gehouden, waarin Z. K. H. de Koning het gehele garnizoen der hoofdstad, bestaande uit 16,000 man, liet uitrukken, en op het veld van Mars, onder bevel van Z. M. hen in het vuur deed manoeuvreren; — de toeloop van vreemdelingen en bewoners was zeer groot.

— Men verzekert dat Z. M. de Koning van Hanover, op Hoogstdeszelfs reis naar Londen, ter bijwoning van de huwelijksplegtigheden van H. M. de koningin van Engeland, voornemens zoude zijn den weg over de Nederlanden te nemen.

— De kroning van Koning Christiaan VIII van Denemarken zal denkelijk den 22 Mei, eerstdadig met het zilveren bruiloftsfeest, van dien Vorst, plaats hebben.

De Parijsche berigten van eergisteren (18) behelzen niets van aanbelang. Alleen maken zij gewag van ernstige woelingen die te Foix, in het departement Ariège zijn uitgebarsten, ter gelegenheid van de heffing van een nieuw stedelijk regt. Omstuimige zamenscholingen van meer dan 6000 personen, waaronder vele landlieden van Ornolac, hebben er plaats gehad; de zwakke bezetting van 200 man werd uiteen gedreven en een aantal soldaten gekwetst.

Uit Konstantinopel wordt van den 3sten December geschreven:

« Heden heeft eene buitengewone, hevige zitting in den Divan plaats gehad, waarin over de beloofde veranderingen in den Hatti-sheriff en de uitvoering daarvan werd beraadslaagd. Het Turksche Trijnmvivaat, *Chosrew*, *Reschid* en *Halil*-Pacha poogden de geuite aanmerkingen te wederleggen; en de tegen dezelve ingebragte grieven te verdedigen. De bij deze zitting tegenwoordig geweest zijnde ulema's drukten zich met bitterheid tegen de gevaarlijke nieuwe instelling uit; de tweede zwager van den sultan sloot zich aan deze partij; de beraadslagingen hebben lang tijd aangehouden en waren zeer levendig. Zij hebben den volgenden uitslag opgeleverd: De uitvoering van den Hatti-sheriff zal zich vooreerst tot het eerste der drie daarin vervatte hoofdpunten, bepalen. Tot de nakoming der twee overigen zal men tot een' bepaalden tijd wachten. Men zal zich dus vooreerst bezig houden met een opstel voor de waarborgen, die de onderdanen hun leven, eer- en bezittingen verzekeren; de bepalingen tot eene regelmatige verdeeling en heffing van belastingen, even als de wet op de rekrutering en bepaling van den dienstijd voor de militairen, blijven vooreerst uitgesteld.

STAATSREGELING.

Toen wij een vorig artikel, onder dit opschrift, besloten met over een ultramonarchaal en monarchaal Europa te spreken, en, naar aanleiding van de gebeurtenissen dezer dagen, de pogingen van den Turkschen Sultan, om door het gezag van de wet den staat te verheffen, tegenover de pogingen stelden van den Hanöverschen Koning, om dat gebied der wet te vernietigen, en toen wij nadachten over de jammerlijke gevolgen van dien staat van zaken, voor het, als met een warnet, van kleine vorstendommen overtogene Duitschland, toen vertoonde zich aan den horizont het koningrijk Beijeren, hetwelk, te midden van allerlei monumenten van kunst en kunstvlijt, gedrukt wordt door eene pest van monacismus, waardoor dit rijk welhaast tot dien staat vervallen zal, dat men er van zeggen kan, dat de ziel zit in de steenen. Wat toch baat het aan dat land, of er al een met dichterlijken gloed vervulden vorst op den troon zit, wanneer die vorst steeds naar het oude terugvoert; wat baat een volk deszelfs onafhankelijkheid als staat, wanneer het de beginselen, waarnaar de regering moet uitgeoefend worden, moet ontvangen uit vreemde landen? Opmerkelijk is het, hoe de Beijersche staat toegeeft aan die zucht tot terugkeer naar het oude, die doorstraalt in het herstellen van allerlei geestelijke stichtingen, in het op nieuw verdeelen der benamingen van het rijk; in de onverdraagzaamheid jegens andersdenkenden, zonder indachtig te zijn, dat aldaar geen godsdienst van staat aanwezig is. En is in dit rijk de zedelijkheid dan zoo veel beter dan elders? Het is bekend, dat in geen stad van Europa de verhouding der echte tot de onechte kinderen minder gunstig in dan in Munchen. Daaruit blijkt, dat men zich daar wel toelegt op uiterlijke vormen, maar dat de godsdienst des harten er verwaarloosd wordt, dat men er op een zandgrond bouwt, dat, wanneer een stormvlaag het daarop opgetrokken gebouw aantast, hetzelve dra verdiept is. Zoo als het in het zedelijke en geestelijke is, evenzoo is het in het staatkundige. Beijeren, dat als deel van den duitschen bond gehouden is, zich aan de beslissingen van de meerderheid der duitsche staten te gedragen, dat is: te ministeren naar hetgeen of Oostenrijk of Pruissen liefst verlangen, kan zich reeds uit zich-zelve niet vrijelijk bewegen; maar wilde het nog eenige onafhankelijkheid als staat bewaren, dan moest het tegen dit overwigt, de zedelijke kracht in zich-zelven zoeken, en teruggesteund willen worden door den geest des verlichten volks. Wordt dit er gedaan? Neen, men huldigt er den boom der constitutionele vrijheid, en het ontbreekt niet aan fraaije gezegden; maar de bijl ligt aan den stam; en men vergeet niet daaraan aanzienlijke deterioraties toe te brengen. Er is eene constitutie, er is dus eene vertegenwoordiging; de wet wil ze vrij, en wat doet men om ze niet vrij te maken? Men weigert van regeringswege het verlof aan die personen, die ambtshalve andere functien te vervullen hebben, en die dat verlof behoeven, niet om eigen belangen waar te nemen, maar om de vervulling hunner pligten, die eene wettige macht in den staat hun heeft opgedragen. Wordt hu door die weigering de constitutie niet te niet gedaan? Men kan zijn ambt neêrleggen: dit is zoo; maar ligt dat in de bedoeling der wet, of moet men, daar zijn geweten zijn pligt niet vervullen, en de heiligheid van eed en pligt niet overstellen tegen de niet minder heilige pligt van verzorging van zijn huisgezin? Het is altijd een moeijelijk en betwistbaar punt: afzetting is een uiterst middel, maar loijaal; de weigering van verlof is een hatelijk middel, dat eene regering nimmer eer aandoet. Van daar dat de Beijersche staat zal te gronde gaan, omdat men het belang in strijd poogt te brengen met pligtvervulling, en dat, omdat men in volstrijd met de wet, niet wil beoordeeld, maar toegerecht of ondersteund worden onder alle omstandigheden. Zoo als ons gezegend vaderland hetzelfde in Ingrijpende tijden, en Nederland mag wel te dien opzigte ten toetsteen voor andere staten genomen worden: want bezadigdheid, gematigdheid, trouwhartige pligtbetrachting en welmeenendheid hebben doorgeblonken ook bij de jongste deliberatien over de leeningswet, die rijk in gezegende vruchten wezen zal voor allen die het wel met het land meenen; want het is boven eenigen twijfel verheven, of de Staten-Generaal hebben evenveel gehechtheid voor Koning en Vaderland en het algemeen welzijn, al de regering, van daar dan ook die bestendigheid en zondborstige behandeling van 's lands hoogste aangelegenheden.

Letterkundige en Maatschappelijke Nieuwstijdingen.

Duitschland. — Uit *Munchen* wordt gemeld, dat het den hoogleeraar Steinheil gelukt is, het toestel tot het verkrijgen van Daguerreotype afbeeldingen aanmerkelijk te vereenvoudigen. Een van zodanig doortrokken plankje en eene met kwikzilver vermengde koperplaat, beide ter grootte van de te verkrijgen afbeelding, vervingen volkomen het groote en omslagtige toestel van Daguerre. — De dramatische werken der prinses Amalia van *Saksen*, zijn in het begin dezer maand te *Leipzig* in vier deelen verschenen, bevattende dertien tooneelstukken, alle tafereelen uit het dagelijksche leven voorstellende. Van deze stukken wordt ook te *Londen* eene engelsche vertaling uitgegeven, door zekere mistris Jameson, die lang in Duitschland verkeerd heeft, onder den titel: *Social Life in Germany illustrated in the dramas of her Royal Highness Princess Amalia of Saxony.* — Uit *Breslau* wordt geschreven, dat voor het gedenkstuk van Frederik *den Goorte* reeds voor omtrent 22,000 Rthlr. ingeteekend is.

Rusland. — Op den 15den december stierf te *St. Petersburg* de, behalve door zijne lotgevallen, ook door zijne geschriften vermaard geworden super-intendent der lutherschè gemeente, Dr. J. Feszler, in het 83ste jaar zijns levens. Hij werd in het jaar 1810 naar *Petersburg* beroepen, en als hoogleeraar in de oostersche talen en in wijsbegeerte bij de Alexander-Newsky-Akademie aangesteld.

Italie. — In het laatst van het vorige jaar is te *Rome* in vijftigjarigen leeftijd overleden, de door zijnen archaeologischen arbeid bekenden advokaat A. Nibbij, hoogleeraar in de oudheidkunde bij de akademie *della Sapienza*, Hellenist der bibliotheek van het Vatikaan enz. *Rome* verliest in hem een zijner voornaamste oudheidkundigen. Er was van hem eene nieuwe, door hem vervaardigde beschrijving der stad *Rome* aangekondigd, die in dit jaar verschijnen zou, doch nu wel achterwege zal blijven. Zijne beschrijving der Romeinsche Campagna, heeft binnen kort twee uitgaven beleefd.

Denemarken. — De koninklijke Akademie van Wetenschappen te *Kopenhagen*, heeft tot hare buitenlandsche medeleden benoemd, de heeren Guizot en Cousin van *Parijs*, Schelling van *Munchen* en Muller, hoogleeraar in de oudheidkunde te *Göttingen*.

Engeland. — De heeren Chapman en Comp., hebben in *Londen* eene nieuwe zinkplatendrukkerij aangelegd. Deze nieuwe soort van drukkerij zal voor de steendrukkerij eene groote mededingster worden. De afdrukken, welke de goedkeuring van ooggetuigen hebben weggedragen, staan in kracht en scherpte met de beste litographien gelijk, en hebben daarenboven nog dit voor, dat de kunstenaar niet zoo veel moeite als bij het teekenen op steen, behoeft aan te wenden, en dat zij op eene plaat worden gemaakt, naauwelijks 1½ duim dik.

Nederlanden. — De heer J. A. C. van Heusde, Doctor in de Letteren en bespiegelende wijsbegeerte te *Utrecht* is tot lid benoemd aan het *Thüringsch-Sächsische Verein für Erforschung des vaterländischen Alterthumes* te *Halle*. — De *Leidsche Courant* behelst het volgend berigt: » Ons is door de vriendelijkheid van een onzer stadgenooten ter hand gesteld een stukje, hetwelk als een der eerste beginselen der couranten in ons land kan beschouwd worden; het is van het jaar 1600, gedrukt bij Jacob Cornelisz. Vennecool te *Delft*, en getiteld: *Waarachtigh Verhael van ighene ghepasseert is, sedert den 22 Junii bij het leger der E. Heeren Staten Generael der Vereenichde Nederlanden, onder 't beleyt van den Doorluchtighen Heere, Prince Mauritz van Nassau.* Hetzelve is, volgens hetgeen achteraan staat, geschreven uit het leger bij *Oostende*, den 29sten Junij 1600. Het berigt begint met eene toespraak tot de lezers, beslaat 6 bladzijden in klein octavo, en is, de tijd in aanmerking genomen, zeer goed gesteld. Er zouden reeds vroeger dergelijke leggerberigten door genoemden Vennecool in omloop gebragt zijn geworden. — Door den boekhandelaar S. van Reyn Snoeck te *Rotterdam*, zal op heden, den 20sten dezer, de verkooping gehouden worden van de belangrijke verzameling van Etrurische vazen en boekwerken, toebehoorende aan Mevrouw de Prinses van Canino. Deze vazen zijn 81 in getal, waaronder 15 groote 15 kleine en 4 coupes; dezelve zijn te *Canino* opgedolven, en niet, zooals abusivelijk op den catalogus staat, te *Herculanum* en *Pompei*. Onder de boekwerken zijn er eenige zeer kostbare en van uitnemend prachtige typographische uitvoering, onder anderen het *Musée francais* van Robillard Peronville, *Paris* 1803—11; 5 deelen in Folio, de *Horatius* van Didot 1799 in Folio, de *Racine* van dezelfde uitgave in 3 folio-deelen, met 57 heerlijke gravures; de Shakespeare in 9 folio-deelen, *Londen* 1802, met bijbehorende platen; zes exemplaren eener collectie gravures van de galerij van Lucien Bonaparte, *Rome* 1822, enz.

VERSLAG DER WERKZAAMHEDEN VAN DE BAARS-COMMISSIE:

BREDA'S HULP VOOR SCHOKLANDS ARME VISSCHERS.

Daar steeg van uit het hart der Zuiderzee een vreeslijke, noodkreet, honderd haardsteden lagen zonder vuur of vonk; zijhonderd monden watten en smachtten naar eene hete broods, of baden om den dood. De dit jaar weer mislukte Visscherij had Schoklands opgezetenen nu geheel tot den bedelstaf gebragt; de meer gegoeden, zoo weinig in getal waren hiervan, en konden niets anders, niets beters meer doen, dan de algemeene Weldadigheid, die in zoo menige ellende met vreugde haar proefde Nederlandsche deugd, ook hier op nieuw in te roepen. — De noodkreet klonk door 't Vaderland, en had naauw ook Breda [illegible] of allen harten daar waren tot milde gaven gestemd; — even [illegible] geestdrift moest geleid worden, om geene onzekere uitkoms[illegible]

langen, en wederom mogt het blijken, dat *vereeniging* van krachten tot bereiking van *hetzelfde doel* altijd de beste gevolgen oplevert. — In alle ijl sloegen de drie Dames-Echtgenooten van Breda's Hoofd-autoriteiten, Vrouwe KLERCK, Vrouwe DE ROY en Vrouwe VERTHOLEN onderling raad, hoe men best zou kunnen voldoen aan den van vele kanten geuiten wensch, om, namelijk, onverwijld eene *Loterij* tot stand te brengen, zamengesteld hoofdzakelijk uit *Voorwerpen van Vrouwelijk Handwerk*, en verder uit alles, wat de weldadige hand van iederen menschenvriend daar zou willen bijvoegen. — Er werd besloten, in de Stedelijke Courant van dit Plan te doen blijken, geheel de beminnelijke Damesschaar der Stad tot eene bijdrage uit te noodigen, en tevens het gansche Publiek in de gelegenheid te stellen, Loten van deelneming te bekomen. — Den 21. December, 1839, had die Kennisgeving plaats, en den 25. reeds kon de Commissie *honderd daalders*, in bankpapier, naar het ongelukkig Eiland heenzenden. — Daarvan werd het berigt opgenomen in de *Bredasche Courant* van den 27. December, met vermelding tegelijk, dat de Dames reeds over de *honderd-vijftig voorwerpen* aan de Commissie schriftelijk hadden toegezegd, of al voorloopig ingezonden. — Den 1. Januarij, 1840, vertrokken er andermaal *honderd daalders*, in banknoten, naar Schokland, en nu beliep het aantal beloofde Voorwerpen reeds ver over de *tweehonderd* stuks. — De *Bredasche Courant* gaf daar den 5. Januarij bekendheid aan, onder bijvoeging van eenige ordesmaatregelen, in acht te nemen bij de aanstaande Tentoonstelling- en Verloting-zelve, — waartoe het Stedelijk Bestuur welwillend eene ruime Zaal op het Raadhuis had gelieven aan te wijzen, en waarvaarts ieder zich ook heen kon begeven, die of te dien einde eene opzettelijke Kaart van de Commissie erlangd had, of wel in het bezit was van een Lot van deelneming voor de Trekking. — Intusschen kwamen van lieverlede de Voorwerpen, ook enkele uit andere Steden te zamen, en liepen op tot een getal van juist *tweehonderd zeventig* stuks, waarbij ook Boek-, Prentwerken en Teekeningen door Heeren voor het weldadig doel bestemd werden. — Er was gezorgd, dat ze lieve, bekoorlijke Verzameling met smaak ten toon stond, en ontelbaar was ook de menigte, die, den 14. Januarij ter beschouwing van het schoon geheel, naar de Loterij-zaal, van 's ochtends 10 tot 's middags 2 ure heenstroomd. — Er waren *vijfhonderd* Loten verkocht, en had de geregelde loop van zaken het toen niet verbuden en onmogelijk gemaakt, zeker, er waren nog 50 kaarten en meer te plaatsen geweest. — Doch het doel was ruim bereikt, en de nood van eigen arme stadgenooten vorderde in deze een kiesch overleg. — Het bleef dus bij eene flesch met 500 Nommers, waartegen 270 Prijzen met 230 Nieten uit eene andere glazen flesch zouden getrokken worden, hetgeen den 15. Januarij, 1840, 's ochtends ten 10 ure aanving, en geschiedde door twee Weesmeisjes van de beiden Gezindten, ten bijwezen der Dames-Commissie en van het belanghebbend Publiek. — 's Middags ten 5 ure waren de meeste Prijzen reeds aan de door het Lot begunstigde Trekkers afgegeven; den volgenden dag werd de rest gehaald, en was, zoodoende, zonder eenige stoornis, de zaak afgeloopen, en wel op eene wijze, zoo als men het zich, met de vurigste verbeelding, bij 't opwellen der eerste gedachte niet had durven of had kunnen voorstellen. — Hij, wien het Lot gunstig was, gedacht ook gaarne de Weezen, en, met wezenlijke vreugde, mogt men, behalve eene goede fooi aan de Ouderlooze Meisjes-zelve, aan ieder der Godshuizen nog, buitendien, ruim *zeven gulden* inzenden.

En dit nu is Uw werk, Schoon en Edel Geslacht, waar Breda zich op verheft! — Moge de Vader der Armen aan U en de Uwen vergelden het goede, door Uwe hand verrigt, en U het teeder harte een ander jaar roeren, om datzelfde wederom te doen, ten voordeele der lijdende menschheid hier ter Stede. — Wij laten in een afzonderlijk mede ten voordeele der Weezen uit te geven Boekje met eene Opgave der Voorwerpen, ook de Namen en Kenletters volgen van allen, die zich te dezer gelegenheid zoo bereidvaardig ten goede hebben getoond, en op wier hulp dus voortdurend, met vertrouwen, mag gerekend worden.

De eerste Brief, die naar Schokland werd gezonden, zal met het daarop bekomen antwoord, best dit Verslag besluiten. — Het nu nog overige Slotbedrag wordt na aftrek der onkosten, onverwijld verzonden; de dagbladen zullen het Publiek de goede ontvangst dier gelden (*f* 270.60), even als van dereeds verzonden *f* 300 weldra mededeelen.

Aan

de Heere Burgemeester G. J. GILLOT,

op SCHOKLAND;

van de Commissie ten behoeve van de arme Schokker-vischers.

MIJNE HEEREN.

Schoklands noodkreet was naauw hier doorgedrongen, of de Dames dezer Stad en van dit Garnizoen hebben zich terstond vereenigd, om, door het vervaardigen van eenig handwerk, eene Loterij tot stand te brengen, waarvan de opbrengst zou strekken tot verligting van den druk, waaronder onze Landgenooten in dat gewest thans zoo diep gebukt gaan. — De gedachte en de daad volgden elkaar onverwijld op; het plan vond overal goedkeuring; meer dan honderd vijftig Voorwerpen, hier ter zake hegen gebragt, waartoe ook Heeren het hunne hebben bijgedragen, en zoodoende zal deze Verloting op den 15 Januarij 1840 plaats hebben. — Om hu evenwel niet zoolang uit te stellen, en de waarde van de gift te verminderen door noodelooze vertraging, zoo hebben wij thans voorloopig het genoegen, Ul. te kunnen overmaken eene som van *honderd vijftig guldens* in Nederlandsche Bankbilletten, welk Bedrag wij uwer menschlievende zorg toevertrouwen, ons voorbehoudende, om binnen den kortst mogelijken tijd wederom naar Schokland op te zenden wat verder uit den aankoop van Loten zal voortvloeijen.

Niet om met deze weldaad te pronken, maar alleen, om door de noodige openbaarmaking, welligt ook elders ons voorbeeld, in het belang der lijdende menschheid, tot navolging te doen strekken, verzoeken wij Uh. daar, waar het, naar Uw oordeel, best pas geeft, er melding van te doen maken; even als wij onzerzijds den inhoud van Uwl. antwoord op deze regelen tevens met dit ons schrijven zullen mede deelen aan onze Stadgenooten, die het goede gewild en bevorderd hebben.

De Commissie-Breda's Hulp voor Schoklands arme Vischers,

L. KLERCK-VAN CITTERS, M. J. DE ROIJ, M. J. VERTHOLEN.

SCHOKLAND *den* 6. *Januarij* 1840.

WelEdel Geboren Meerouwen!

Met innige gevoelens van Dankbaarheid hebben wij Uwe geëerde letteren benevens de *f* 150 aan Bankbiljetten ontvangen, en de vrijheid genomen, om van Uwe Menschlievende pogingen tot verzachting van het deerniswaardig lot van de meesten onzer opgezetenen in de Nieuwsbladen openlijk melding te maken.

Hiermede brengen wij tevens onze hulde aan die Edele Dames, Uwe Stadgenooten, welke door hare bijdragen UwEGeb. hebben in staat gesteld, het ontworpen plan met een zoo goed gevolg ten uitvoer te brengen, als ook aan allen, die op eenig wijze medewerken tot bereiking van UwEGeb. en dus doel: het tot der lijdende menschheid te verzachten.

Met de hartelijke bede, dat elke poging daartoe met eenen gunstigen uitslag moge bekroond worden hebben wij de eer met de meeste hoogachting te zijn

WelEdel Geboren Meerouwen!

UWEd. Geb. Dw. Dienaren,

Namens de Commissie voor de Noodlijdenden op Schokland,

G. J. GILLOT.

Aan

De Dames-Commissie

te Breda.

LEEST HIER:

De TWEEDE ZITDAG van eene Openbare Verkooping eenes HOFSTEDE, ARBEIDERS-WOMING, HEIDE en TURFVELDEN, gelegen onder de Gemeenten *Bergen-op-Zoom*, *Wouw* en *Halsteren*, bij Billetten en Annoncen in deze Courant vroeger bepaald op WOENSDAG den 22. Januarij 1840, is uitgesteld op WOENSDAG den 5. Februarij 1840.

J. F. VAN GOCH, *Notaris.*

VERKOOPING VAN

PAARDEN EN RIJTUIGEN.

Mr. J. F. C. J. DE ROY, Notaris te *Breda*, zal, ten verzoeke van den Heer G. W. v. ALPHEN, welke zijne Stalhouderij Affaire heeft overgedaan aan P. STAPS, Stalhouder te *Breda*, op de Beschstraat, op Dingsdag, den 28. Januarij, 1840, des voormiddags ten *elf* ure, op Crediet van *zes* maanden publiek Verkoopen:

1 CHAR-A-BANCS voor 11 Personen met imperiaal; 1 STATIE-KOETS; 2 CALECHES; 1 ligt WAGENTJE voor 1 en 2 Paarden; 1 LANDAW; 2 zeer solide DISSEL-CHAISEN; 2 dito TILBURY'S; 3 CHAISEN voor één Paard; 1 KARRETJE op vier Veren; alsmede eenige TREK- en WERKPAARDEN, TUIGEN, en wat verder zal worden aangeboden.

De Verkoop zal plaats hebben op de *Paschaan*, nabij het *Hôtel de Kroon*, te *Breda*, alwaar alles op den dag der Verkooping voor een ieder zal zijn te zien.

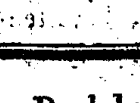

Op Maandag den 27. Januarij 1840, ten 11 ure voormiddags, zal te *Chaam*, in het Openbaar, voor den tijd van *zes* jaren, ingaande 1 Februarij aanstaande, worden Verhuurd:

Den STEENEN WIND-GRAANMOLEN aldaar; Informatie te bekomen bij den Notaris VAN BREDA, te *Chaam*.

*** Bij J. H. L'AARMAN, te *Amsterdam*, ziet het licht:

NEDERLANDSCHE MUZEN-ALMANAK

voor 1840:

onder Redactie van den Heer J. IMMERZEEL JR.

Twee en Twintigste Jaar, in 8vo. Prijs *f* 3,50.

Versierd met de volgende Platen.

TITELVIGNET, naar de teekening van Mw. F. GEERS, door J. B. TETAR VAN ELVEN.

REMBRANDT IN ZIJNE RAMP, naar de schilderij van N. PIENEMAN, door JOH. DE MARE.

'H. K. H. DE ERFPRINCES VAN ORANJE, naar de teekening van J. G. SCHREINER, door D. J. SAUTRIN.

OUD HOLLANDSCH HUISHOUDEN, naar de schilderij van G. Dou door A. L. ZEELANDER.

DE SLAG BIJ BAUTERSEM, naar de Schilderij van GUDENMAN, door J. W. KAISER.

PORTRET van den Heer J. VAN HARDENWYK Rz., naar de schilderij van J. W. SCHMUDE, door J. P. LANGE.

WINTERNACHT, Fac-Simile van M. J. VAN LIMBURG, door J. C. BENDORP.

GONDELLIED, Muzijk voor de Piano van J. L. T. WAUTHIER DE PUIGAU.

HET ROZENKNOPJE, Muzijk voor de Piano van K. A. GRAEFFENORR.

*** Aucun pectoral n'a encore obtenu du succès dans le traitement des maladies de poitrine, des *Rhumes*, des *Toux*, des *Catarrhes*, des *Coqueluches*, etc. Comme le SIROP PECTORAL et la PATE PECTORALE de MOU DE VEAU au LICHEN D'ISLANDE, préparés par M. PAUL GAGE, Pharmacien de *Paris* (1). Ces préparations ne contiennent point d'*Opium*.

(1) Le SIROP PECTORAL et la PATE PECTORALE de MOU DE VEAU au LICHEN D'ISLANDE, préparés par M. PAUL GAGE, Ph. à *Paris*, rue de Grenelle St. Garmain, 13 se vendent à VAN DEN GOORBERGH à *Breda*. Toutes les bouteilles de SIROP DE MOU DE VEAU qui ne seront pas bouchées avec de l'étain portant la signature incrustée de M. PAUL GAGE, doivent être rejetées *comme contrefaites*.

Te BREDA, bij BROESE & COMP, Boekdrukkers en Boekverkoopers.